

Religionsfrihed

Lærervejning

Grundskolen

恩师

Overordnet beskrivelse

Religionsfrihed er et tværfagligt undervisningsforløb for *udskolingens 8. og 9. klasser* i fagene historie, samfundsfag og kristendomskundskab.

Religionsfrihedsbegrebet bliver forklaret *historisk* ud fra Europas historie med vægtlægning på de forandringer, som kom med oplysningstiden og førte til begrebet *menneskerettigheder*. Den *samfundsaktuelle* forståelse af religionsfrihedsbegrebet tager udgangspunkt i erklæringen om menneskerettighederne fra 1948 og de øvrige dokumenter, som definerer religionsfriheden. Materialet indeholder en oversigt over verdens væsentligste religioner, deres karakteristika og de krænkelser, som medlemmer af den enkelte religion i nutiden er udsat for. Endvidere søger projektet at skærpe elevernes dømmekraft gennem en *kritisk* tilgang til *mediernes* nyhedsformidling.

Den enkelte elev skal i en mindre gruppe afdække og undersøge en konkret krænkelse af religionsfriheden med det afsluttende mål at søge at vurdere og foreslå en mulig løsning.

Ud over formidlingen af faglig viden og forståelse, såvel historisk, samfundsfagligt og religionsfagligt, er det projektets formål at bidrage til at opfylde et af folkeskolelovens dannelsesmæssige formål, at "forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati."

Projektet er således også et *dannelses- og integrationsprojekt*.

Timeforbrug for projektet

Historie	4 lektioner (2 til fællesundervisning + 2 til gruppearbejde)
Samfundsfag	8 lektioner (2 til fællesundervisning + 2 til film + 4 til gruppearbejde)
Kristendomskundskab	4 lektioner (3 til fællesundervisning + 1 til filmopfølgning)
	<i>16 lektioner</i>

Udvidelsesmuligheder

- 2 tillægslektioner: Foredrag om aktuelle problemstillinger og krænkelser af religionsfriheden, samt indføring i indsigt i problemstillinger vedrørende mediernes formidling. v/ journalist Bent Dahl Jensen, www.sameksistens.dk
- 2 tillægslektioner til udvidet fremlæggelse af gruppearbejderne
- 2 tillægslektioner til opdatering af gruppearbejdets emne, sådan som konflikten har udviklet sig, fx et halvt år senere. Magasinet *Religionsfrihed* udkommer september/oktober og marts.

Undervisningshæfte I	Henvender sig primært til faget historie
Undervisningshæfte II	Henvender sig primært til faget samfundsfag
Undervisningshæfte III	Henvender sig primært til faget kristendomskundskab/religion
Opgavehæfte	En krænkelse af religionsfriheden i Danmark eller et sted i verden

Færdigheds- og vidensmål fra "Forenklede Fælles Mål"

Historie

- "Eleven kan forklare historiske forandrings påvirkning af samfund lokalt, regionalt og globalt"
- "Eleven har viden om forandringer af samfund lokalt, regionalt og globalt"
- "Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse"
- "Eleven har viden om kanonpunkter, hvilket konkret vil sige: *Den westfalske fred, stormen på Bastillen, Grundloven 1849, FN's verdenserklæring om Menneskerettigheder, Murens fald, 11. september 2001*

Samfundsfag

- "Eleven har viden om – og kan identificere – demokrati og andre styreformer"
- "Eleven har viden om – og kan diskutere – demokrati og retsstat, fx grundloven"
- "Eleven har viden om – og kan diskutere – mediers betydning for politik"
- "Eleven har viden om – og kan diskutere dansk udenrigspolitik"

Kristendomskundskab (3. trinforløb)

Hovedområdet Livsfilosofi og etik:

- "Etik fokuserer på spørgsmål om det gode liv." Dette konkretiseres som: "Hvad legitimer menneskerettighederne?"

Hovedområdet Kristendom:

- "Kristendommens historie fokuserer på hovedtræk i kristendommens udvikling fra opkomst til i dag med særlig vægt på danske og vestlige forhold." Dette konkretiseres som: ".. så eleverne får en indgående indsigt i hovedpunkterne i kristendommens historie. I overbygningen erhverver eleverne sig fx viden om differentiering i såvel hovedretninger som mere sekteriske strømninger."

Hovedområdet Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser:

- "Der arbejdes med et mindre udvalg af verdensreligioner og livsopfattelser med særlig betydning for danske forhold. Arbejdet omfatter indsigt i de valgte religioner og livsopfattelsers oprindelsessted, historiske udvikling, hoedindhold, udtryk og aktuelle udbredelse."

Projektets læringsmål og tegnene på læring

At eleven tilegner sig en grundlæggende historisk viden om religionsfrihedens tilblivelse og krænkelse af den i Europa:

- dvs. at gruppen i sit arbejde forholder sig nuanceret til at religionsfrihed ikke er en historisk selvfølge, men er blevet til i et udviklingsforløb i relation til bl.a. styreformen

At eleven tilegner sig viden om menneskerettigheder og får en nuanceret forståelse af, hvad religionsfrihed indebærer af rettigheder og friheder:

- dvs. at gruppen i sit arbejde identificerer konkrete krænkelse af rettigheder og friheder, som følger af religionsfriheden
- dvs. at eleven kan udtrykke konkrete menneskerettigheder og kan give flere eksempler på, hvad religionsfrihed konkret vil sige

At eleven udbygger og kvalificerer det kendskab til diskrimination og krænkelser af religionsfriheden i Danmark og internationalt, som det har fået fra diverse medier og fra rygter:

- dvs. at gruppens arbejde stiller kritiske spørgsmål til medierne, herunder til politikeres og organisationers formidling af danske og internationale krænkelser af religionsfriheden

At eleven får et overblik over og viden om det væsentligste i verdens mest udbredte religioner og livsanskuelser, og herunder tilegner sig en viden om de væsentligste fraktioner indenfor den enkelte religioner/livsanskuelse

- dvs. at eleverne kan afdække og identificere religioner og de fraktioner, som indgår i de religiøse konflikter, som de bl.a. vælger at beskrive i deres opgave

- dvs. at den enkelte elev efter filmen "Om guder og mænd" kan identificere de tre religiøse grupperinger, som udgør filmens drama

At eleven bevidstgøres om, hvad et sekulært samfund vil sige og forstår de skismaer og mulige krænkelser af religionsfriheden, som en hård sekularisme kan medføre i det offentlige rum, og evner at skelne mellem en normal religionsudøvelse og fanatisme/ekstremisme

- dvs. at gruppens arbejde identificerer den styreform, som findes, hvor konflikten foregår

- dvs. at gruppens arbejde beskriver statens forhold til religion, hvor konflikten foregår

-dvs. at eleven med egne ord kan udtrykke, hvad et sekulært samfund vil sige

- dvs. at eleven med egne ord kan udtrykke, hvad ekstremisme er, og kan give eksempler på forskellen på almindelig religionsudøvelse og fanatisme

At eleven fordyber sig i én aktuel problemstilling knyttet til religionsfrihed og bliver i stand til at forstå den og kunne beskrive den historisk, samfundsmæssigt og religiøst

- dvs. at eleverne i grupper på 2-3 i løbet af 6 lektioner er i stand til at beskrive, analysere og forsøge at vurdere en aktuel problematik vedrørende religionsfrihed (se elevopgave 1 og 2)